

Koronavirus ja harmaa talous

Kuinka pandemia on vaikuttanut harmaan talouden torjuntaan – kysely viranomaisille

Sisällysluettelo

1. Kyselyn toteutus ja yhteenveto
2. Vastaajien taustatiedot
3. Harmaan talouden ja talousrikollisuuden ilmenemismuodot
  - I. Yritys rikoksenteon välineenä
  - II. Petokset, rahanpesu ja kuittikauppa
  - III. Tulojen salaaminen
  - IV. Väärennökset ja identiteettipetokset
4. Viranomaistoiminnan vaikuttavuus ja resurssit

Kyselyn toteutus ja yhteenveto

Kyselyn toteutus ja yhteenveto

Kyselyn ajankohta

Syyskuun 16. päivä

Tiedonkeruutapa

Web-kysely seminaarin yhteydessä

Vastaajien määrä

48-267 hlö, kysymyksestä riippuen

Kyselyn kesto

Johdettu kysely, kesto puoli tuntia

Kohdejoukko

Seminaariin osallistuneet viranomaiset

Kyselyn tulosten yhteenveto

Yritys rikoksenteon välineenä

Vastaajien näkemyksiä otsikon aiheista tiedusteltiin neljällä eri kysymyksellä. Vastaajat olivat havainneet eniten kasvua julkisten tukien väärinkäytöksissä. Kasvua oli havaittu myös bulvaanien ja välikäsien käyttämisessä sekä lyhyen elinkaaren yritysten käytössä. Yritysten kaappauksiin otti kantaa vain harva, jonkin verran kasvua oli havainnut kymmenkunta vastaajaa.

Petokset, rahanpesu ja kuittikauppa

Viisi kyselyn kysymyksistä koski petoksia, rahanpesua ja kuittikauppaa. Vastaajat olivat havainneet eniten kasvua veroihin liittyvissä petoksissa ja ilmoituslaiminlyönneissä. Kasvua oli havaittu jonkin verran myös kansainvälisen kaupan petoksissa (mm. alv-petoksissa) ja verkkokaupassa. Rahanpesuepäilyissä, kuittikaupassa / tekaistuissa tositteissa sekä pimeässä myynnissä / myynnissä ohi kirjanpidon enemmistö vastaajista koki tilanteen pysyneen ennallaan.

Tulojen salaaminen

Tulojen salaamiseen liittyviä kysymyksiä esitettiin kolme. Ne käsittelivät pimeää palkanmaksu, yrittäjän tulojen salaamista / peiteltyä osinkoa ja perusteettomia kustannusten korvauksia. Kaikkiin kysymyksiin enemmistö vastaajista vastasi tilanteen pysyneen ennallaan koronaepidemiasta huolimatta.

Viranomaistoiminnan vaikuttavuus ja resurssit

Viranomaistoimintaa koskevia kysymyksiä esitettiin kyselyssä viisi. Eniten huomiota herättäneenä viranomaisten laajasti jakama kokemus siitä, että etätarkastusten lisääntyminen on heikentänyt valvonnan tehokkuutta. Esitutkintaviranomaisia koskevassa kysymyksessä tiedusteltiin heidän toimintansa onnistumista ja suorituskykyä, ja noin puolet vastaajista koki tilanteen heikentyneen koronaviruksen takia.

Kyselyn rakenne

I Vastaajien taustatiedot

**II Harmaan talouden ja talousrikollisuuden
ilmenemismuodot**

- 1.) Yritys rikoksenteon välineenä
- 2.) Petokset, rahanpesu ja kuittikauppa
- 3.) Tulojen salaaminen
- 4.) Väärennökset ja identiteettipetokset

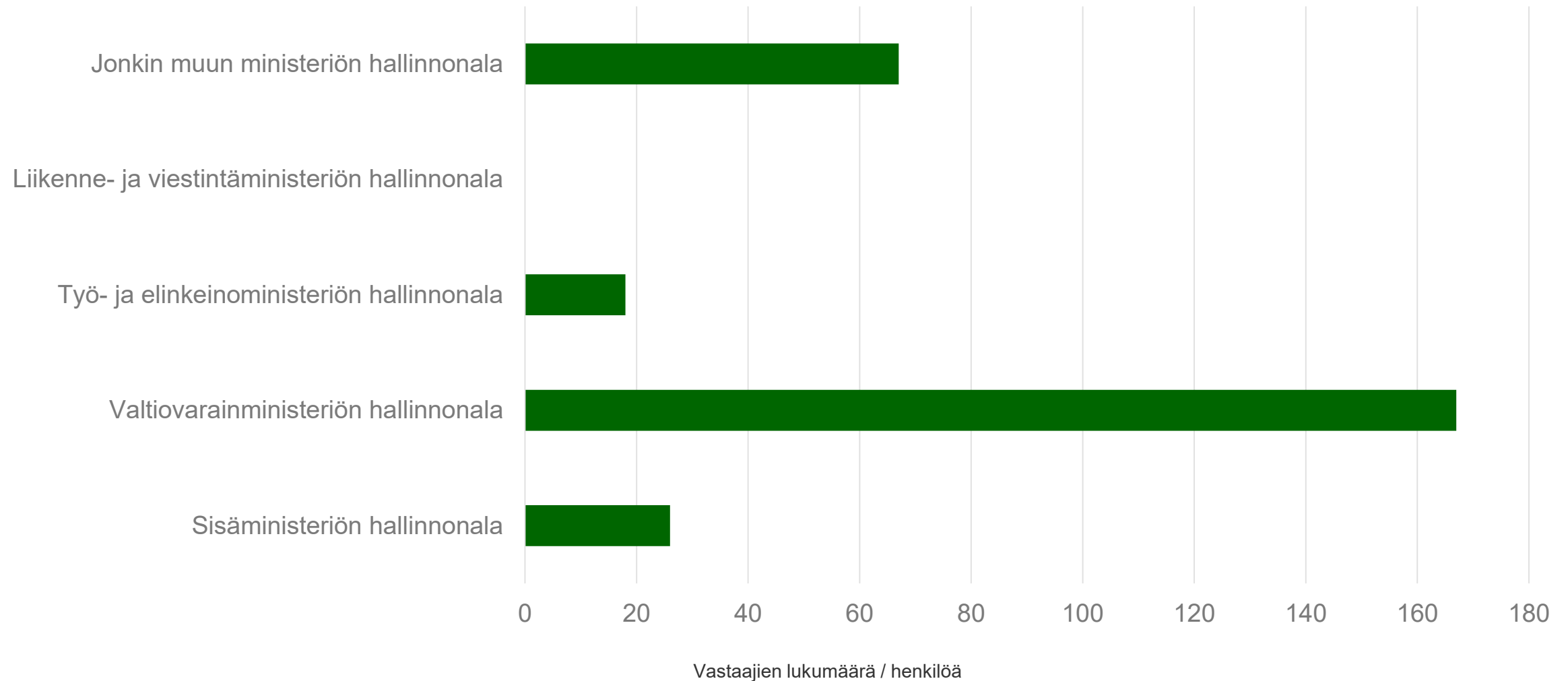
III Toiminnan vaikuttavuus ja resurssit

Vastaajien taustatiedot

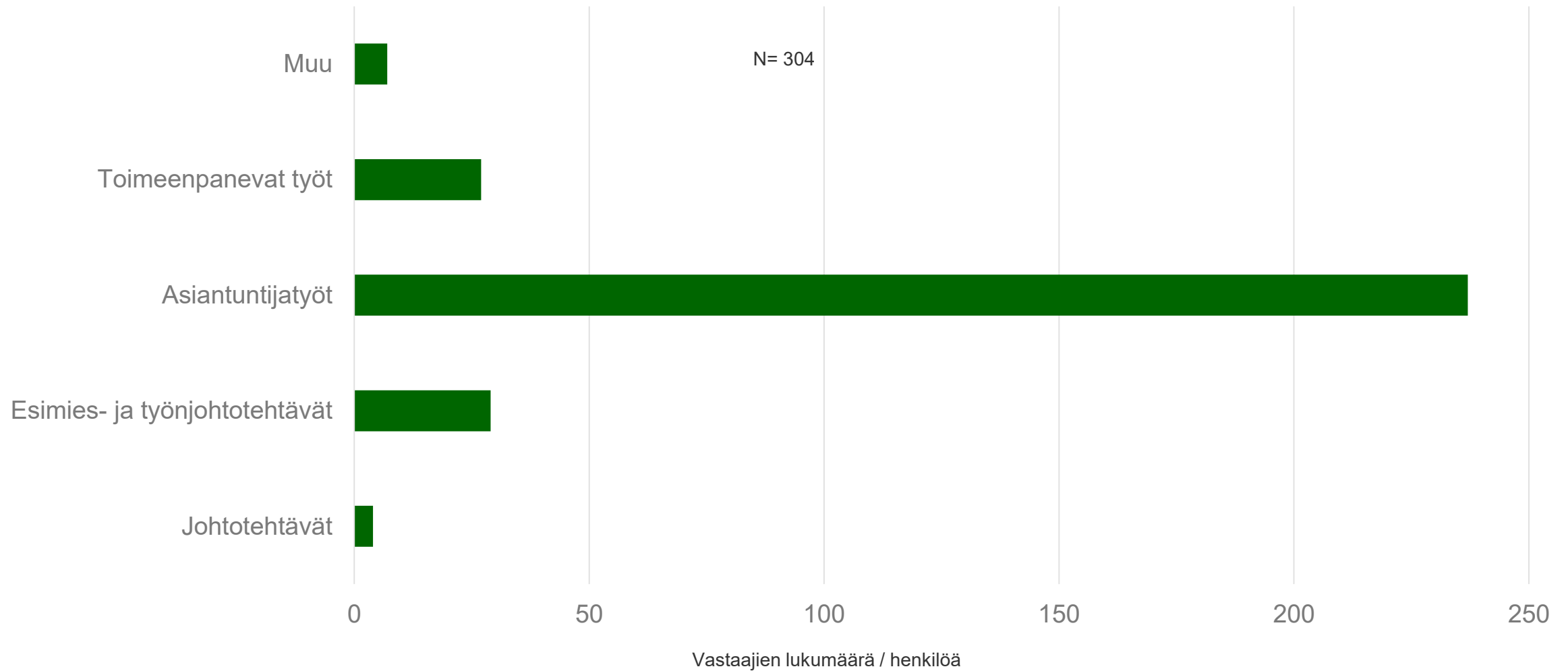
Työnantajani on:

N= 278

Työroolini on:

Vastausjakaumat / Harmaan talouden ja talousrikollisuuden ilmenemismuodot

Vähentynyt selvästi

Vähentynyt jonkin verran

Pysynyt ennallaan

Bulvaanien ja välikäsien käyttäminen, Lyhyen elinkaaren yritysten käyttäminen harmaan talouden harjoittamisessa, Yrityksen kaappaus, Rahanpesuepäilyt, Kuittikauppa / tekaistut tositteet, Pimeä myynti / myynti ohi kirjanpidon, Pimeä palkanmaksu, Yrittäjän tulojen salaaminen / peitelty osinko, Perusteettomat kustannusten korvaukset

Kasvanut jonkin verran

- veroihin liittyvät petokset ja ilmoituslaiminlyönnit
- kansainvälisen kaupan petokset (mm. alv-petokset)
- tuotevääreennökset

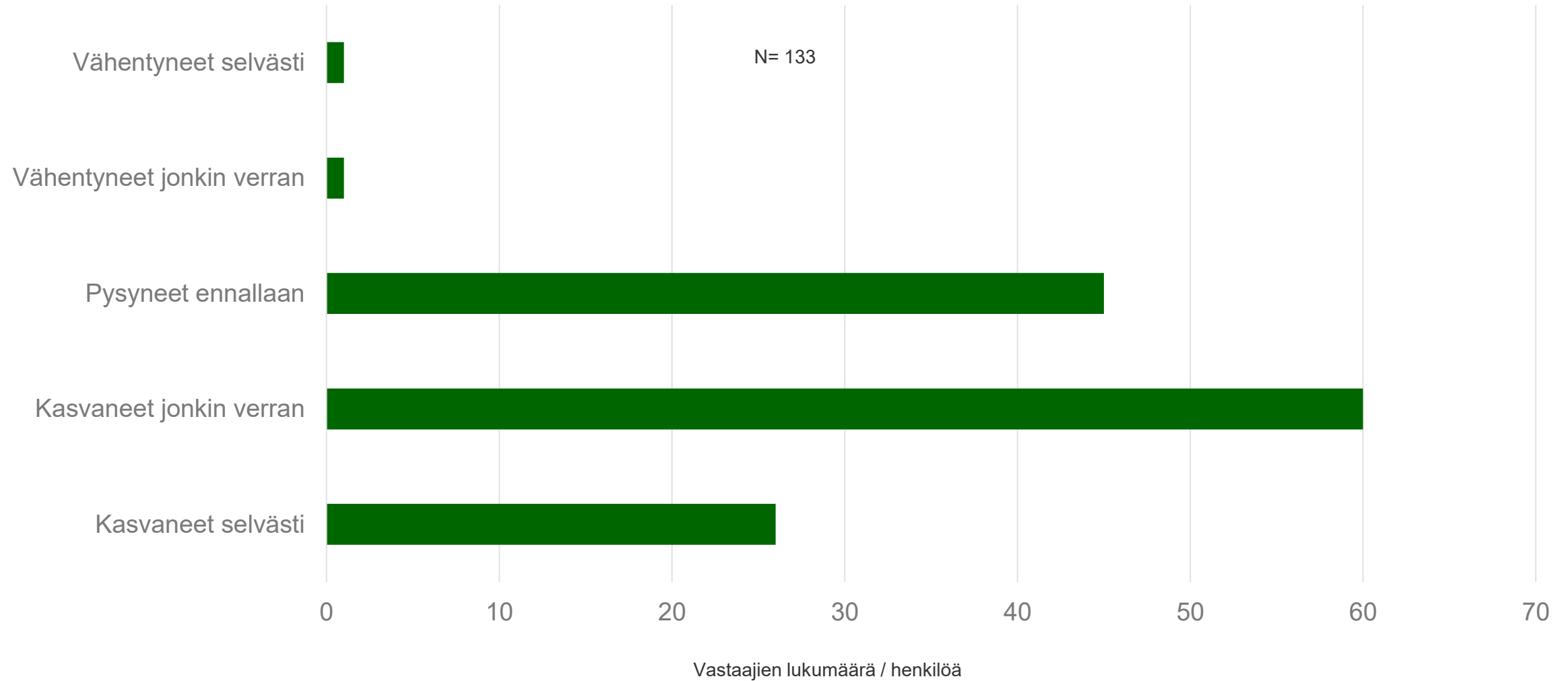
- väärin henkilöllisyyksien käyttö / id-petokset
- verkkokauppaan liittyvät petokset
- julkisten tukien väärinkäyttö

Kasvanut selvästi

Yritys rikoksenteon välineenä

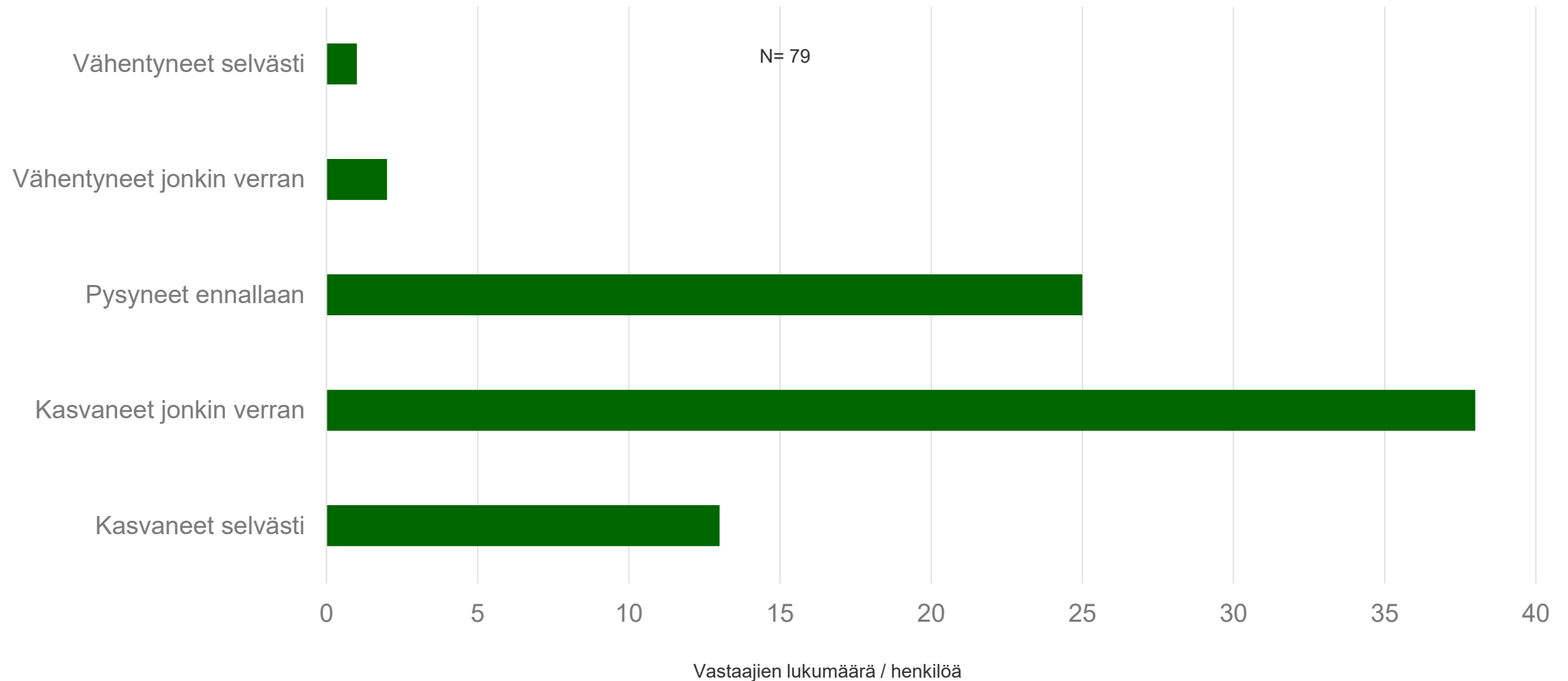
Julkisten tukien väärinkäytökset ovat mielestäni:

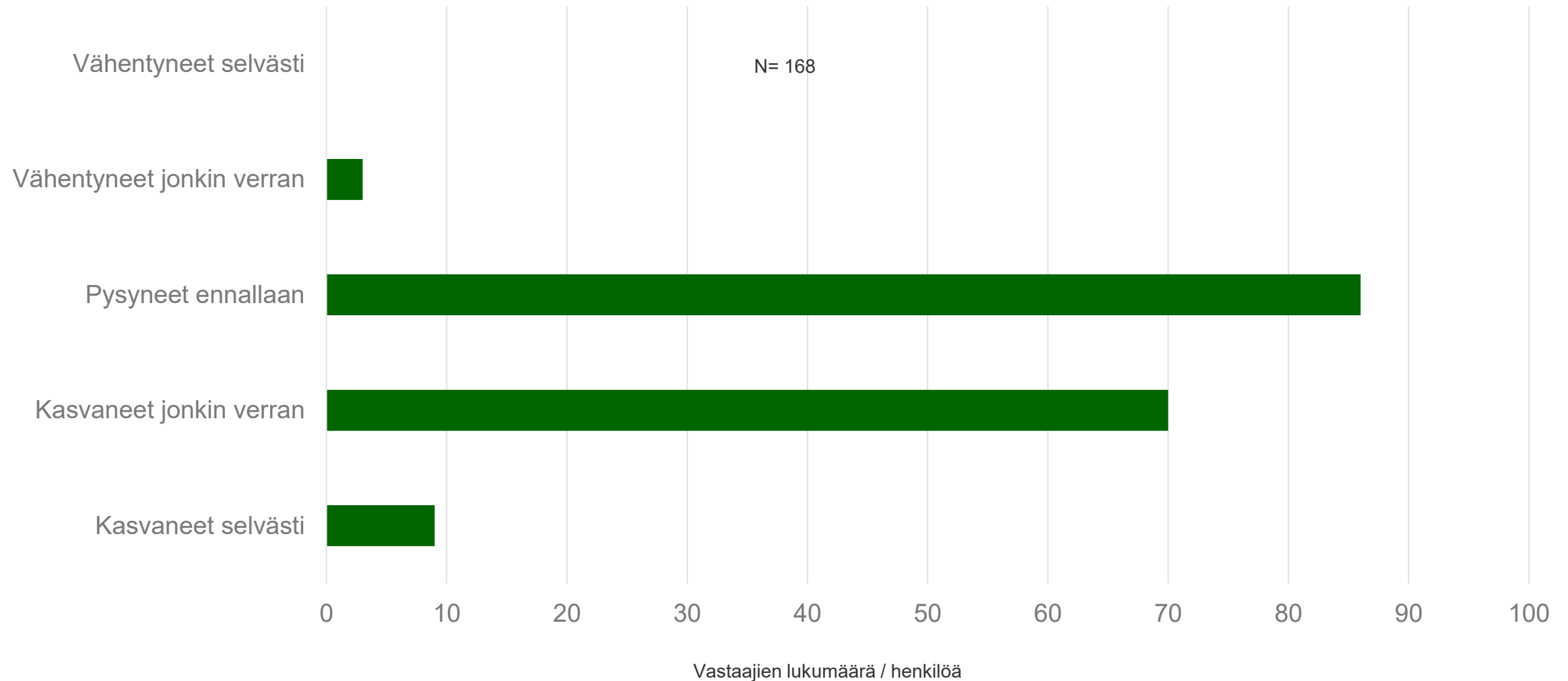
Petokset, rahanpesu ja kuittikauppa

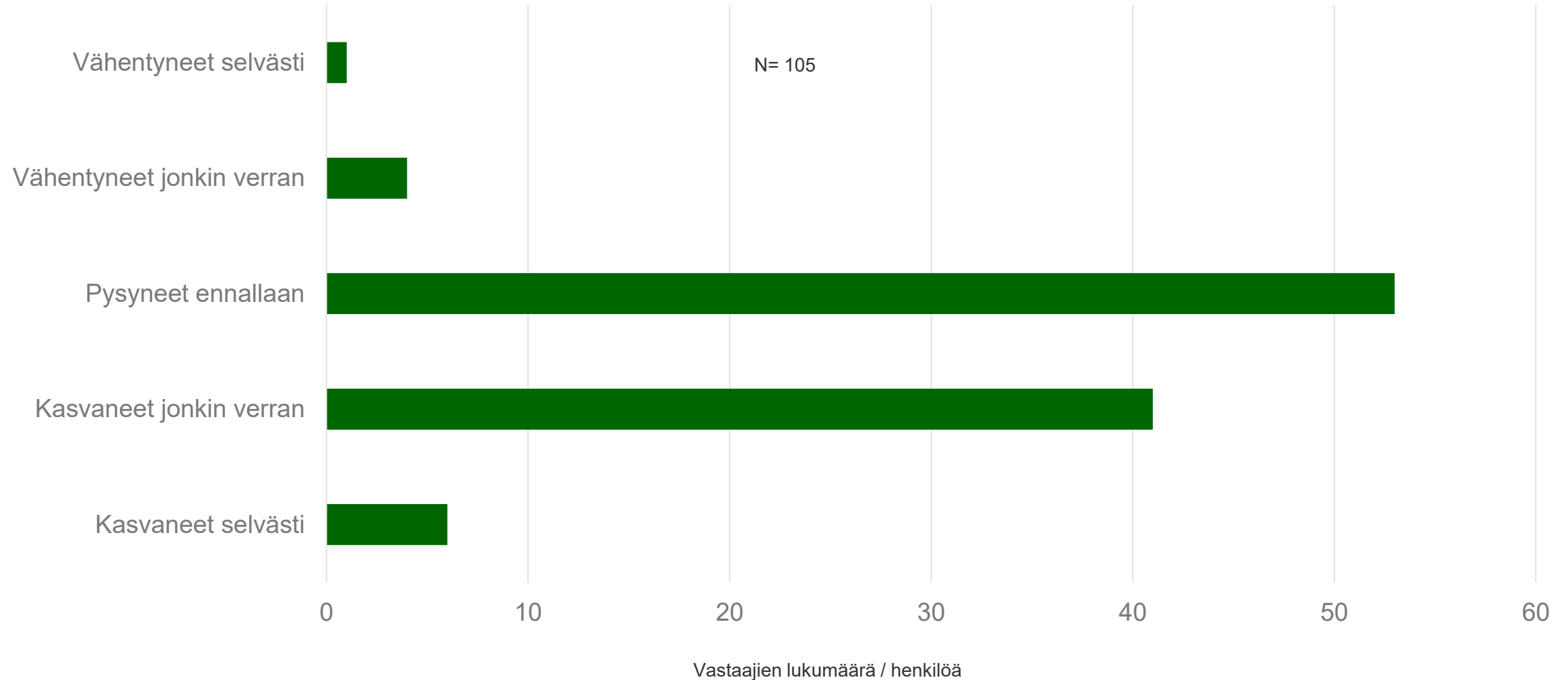
Verkkokauppaan liittyvät petokset ovat mielestäni:

Veroihin liittyvät petokset ja ilmoituslaiminlyönnit ovat mielestäni:

Kansainvälisen kaupan petokset (mm. alv-petokset) ovat mielestäni:

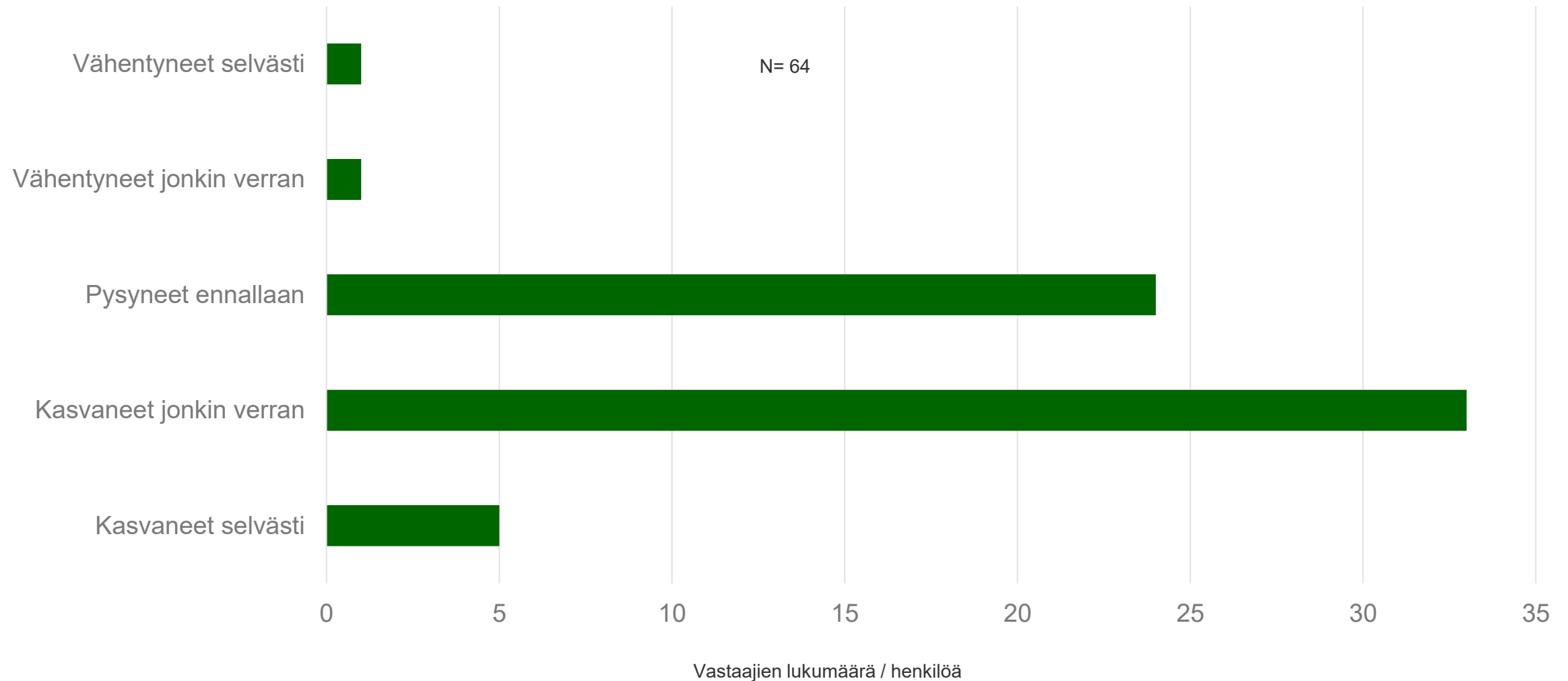

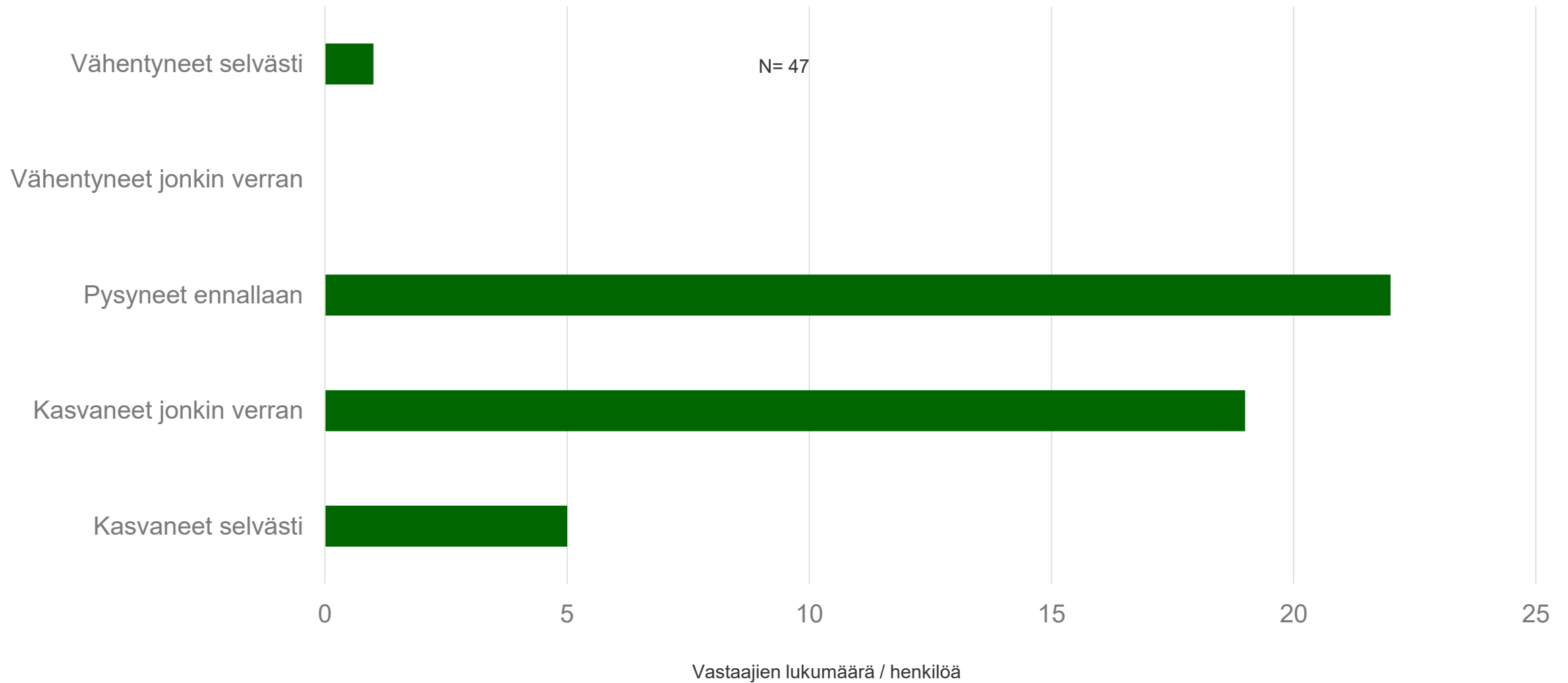
Väärennökset ja identiteettipetokset

Väriiden henkilöllisyyksien käyttö / id-petokset ovat mielestäni:

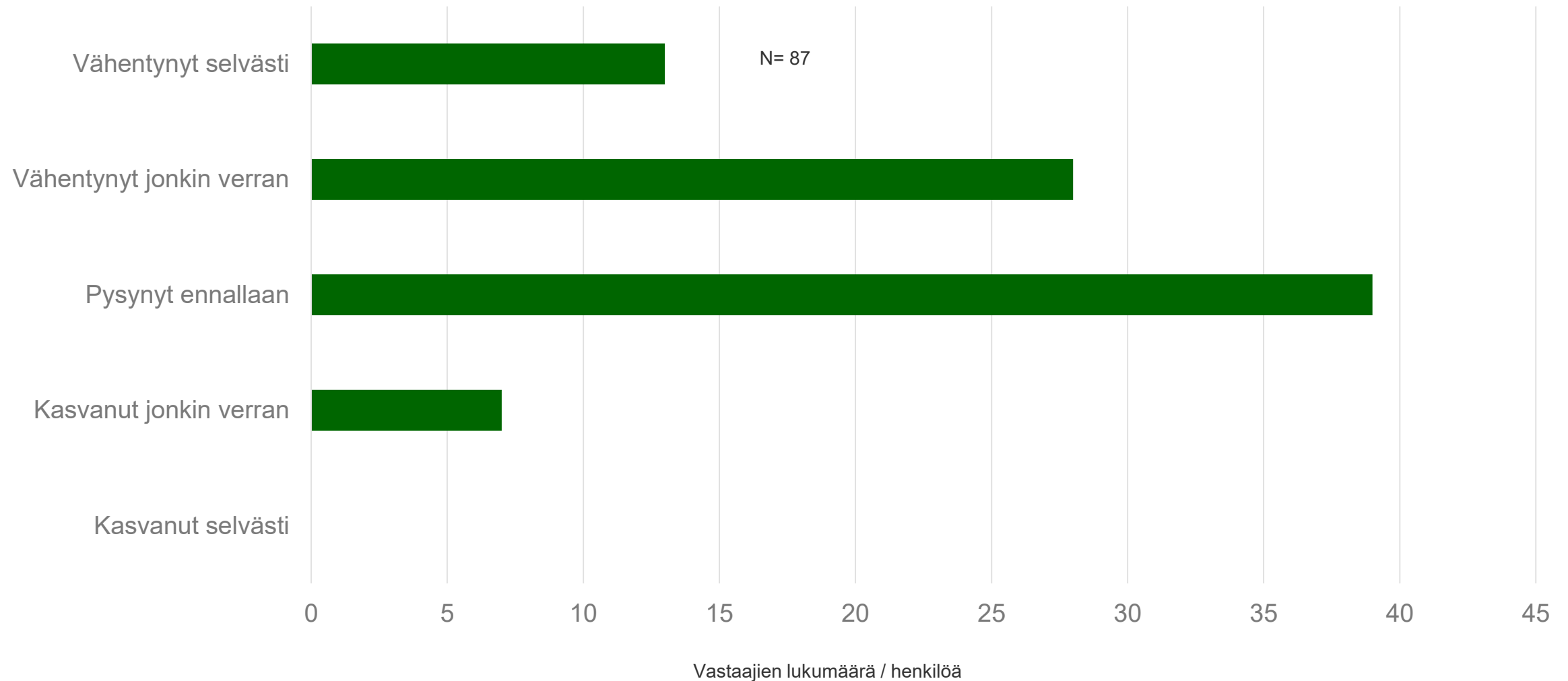
Tuoteväärennökset ovat mielestäni:

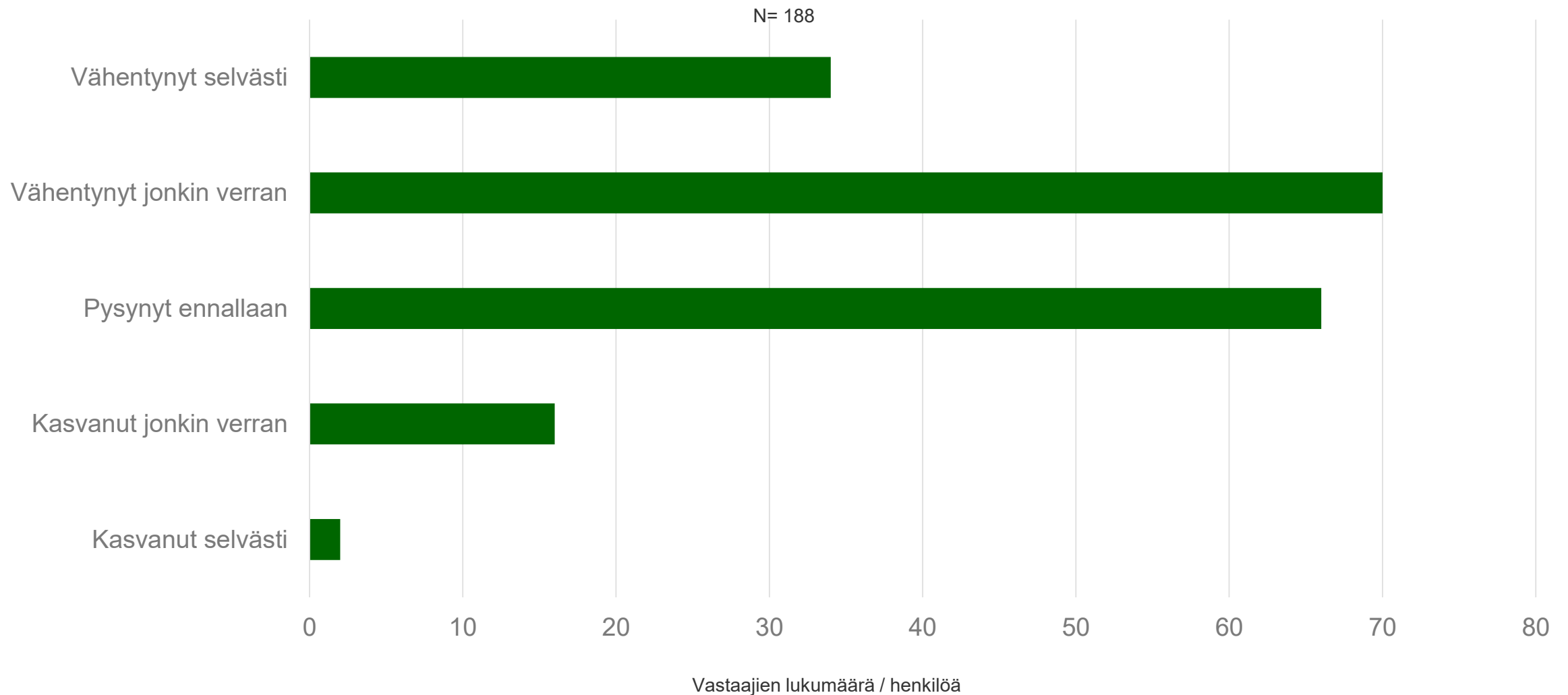
Viranomaistoiminnan vaikuttavuus ja resurssit

Esitutkintaviranomaisten työn onnistuminen / suorituskyky on mielestäni:

Valvonnan tehokkuus etätarkastusten lisääntymisen myötä on mielestäni:

Arvioni koronasta aiheutuvasta työmäärästä seuraavien 1-3 vuoden aikana

